herpy

ŻÓŁWIE LĄDOWE I WODNE

Ouachita Map Turtle

Graptemys ouachitensis

Graptemys ouachitensis to dzienny, średniej wielkości żółw słodkowodny z rzek i jezior dorzecza Missisipi w USA. Samica osiąga do około 26 cm, a samiec około 18 cm, a gatunek ma żółty, szeroki rysunek za okiem. Gatunek jest płochliwy i wymaga dużego, czystego i dobrze natlenionego zbiornika wodnego z miejscem do wygrzewania i silnym UVB, dlatego najlepiej nadaje się dla doświadczonych hodowców.

Rodzina: Emydidae Dawna nazwa: *Graptemys pseudogeographica ouachitensis*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**9-26 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**15-30 lat**
Aktywność	**Za dnia**
Tryb życia	**Półwodny**
Środowisko	**Mokradła**
Trudność	**Doświadczony**

HODOWLA

Min. terrarium	**130 × 65 × 60 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**24-28 °C**
Miejsce wygrzewania	**30-35 °C**
Temperatura w nocy	**20-24 °C**
Wilgotność	**50-80%**
Woda	**Akwaterrarium** głębokość 30-40 cm
Temperatura wody	**22-26 °C**
UVB	**Niezbędne** Strefa Fergusona 3
Pokarm	**Owady, gotowa karma, rośliny, kręgowce i dżdżownice i ślimaki**
Utrzymanie	**Pojedynczo lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Dojrzałość płciowa	**24-84 miesięcy**
Wielkość zniesienia	**6-16 jaj**
Zniesienia w roku	**2-3**
Inkubacja	**60-82 dni** przy 26-30 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik III**
Załącznik unijny	**Załącznik C**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Graptemys ouachitensis to średniej wielkości żółw wodny z niskim, ciemnym kilem wzdłuż środka pancerza grzbietowego (karapaksu) i wyraźnie piłkowanym tylnym brzegiem. Karapaks jest oliwkowozielony z wąskimi, nieregularnymi żółtymi liniami przypominającymi mapę drogową, a większość tarczek ma z tyłu od jednej do sześciu czarnych plamek otoczonych żółtymi lub pomarańczowymi pierścieniami. Pierścienie z wiekiem bledną. Kil jest wyraźny u młodych osobników i samców, a u samic bardziej zaokrąglony. Plastron jest żółty do kremowego z ciemnozielonymi zawijasami lub słabym szarym paskiem wzdłuż szwów; rysunek jest najwyraźniejszy u młodych osobników, a u starszych samic staje się brązowawy.

Głowa, szyja, kończyny i ogon są ciemnozielone do brązowych z licznymi żółtymi liniami. Cechą rozpoznawczą jest duży, szeroki żółty rysunek za każdym okiem, najszerszy tuż za okiem i zwężający się na wierzchu głowy, duża żółta plama pod każdym okiem oraz plama na żuchwie. Oko ma kremowobiałą do białej tęczówkę i zwykle cienką, czarną poziomą kreskę przechodzącą przez źrenicę. Rysunek może przypominać ten u *Graptemys pseudogeographica*, który ma za okiem gruby żółty pasek biegnący w górę i do tyłu jak odwrócone L, oraz u *Graptemys geographica*, który ma za okiem małą żółtą plamkę. W środkowym i wschodnim Missouri *G. ouachitensis* krzyżuje się z *G. pseudogeographica*, a potomstwo ma cechy mieszane. Rysunek głowy jest zmienny i zależy ponadto od temperatury inkubacji.

Wszystkie wymiary w tekście to długość pancerza. Samica jest znacznie większa od samca i ma szerszą głowę: samice mierzą 12-26 cm, samce 9-18 cm. Samiec ma dłuższe pazury na przednich kończynach i dłuższy ogon. Świeżo wyklute młode mają 27-35 mm i ważą około 10 g. Masa dorosłych osobników nie jest udokumentowana.

Gatunek został opisany w 1953 roku przez Freda Cagle'a jako podgatunek *G. pseudogeographica*, a od 1993 roku uznawany jest za odrębny gatunek. Dawny podgatunek *Graptemys sabinensis*, występujący wyłącznie w rzece Sabine, również uznaje się obecnie za osobny gatunek. Gatunek jest płochliwy, nurkuje przy najmniejszym niepokoju i jest zwierzęciem do oglądania, a nie do brania na ręce. W niewoli żyje 15-20 lat, przy dobrej opiece nawet do 30 lat.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

Występowanie i środowisko

Graptemys ouachitensis żyje w środkowych i wschodnich Stanach Zjednoczonych. Zasięg rozciąga się od północnej Minnesoty i Wisconsin na północy po wschodni Teksas i Luizjanę na południu oraz od Oklahomy i Kansas na zachodzie po Ohio i Kentucky na wschodzie. Gatunek występuje w stanach Alabama, Arkansas, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Luizjana, Minnesota, Missisipi, Missouri, Nebraska, Ohio, Oklahoma, Tennessee, Teksas, Wirginia Zachodnia i Wisconsin. Gatunek opisano z rzeki Ouachita w Luizjanie, od której pochodzi jego nazwa.

Gatunek jest liczny wzdłuż Missisipi i mniej pospolity we wschodnich dopływach w Tennessee i Luizjanie. W środkowym Kentucky, wschodnim Illinois, Indianie i Ohio populacje są rozproszone, a w Wirginii Zachodniej stwierdzono go tylko raz. Gatunek nie jest zagrożony w skali światowej, ale lokalnym populacjom zagrażają rolnictwo, sieci rybackie i zanieczyszczona woda.

> **Naturalny zasięg:** Stany Zjednoczone.

ŚRODOWISKO

Graptemys ouachitensis żyje głównie w dużych rzekach o umiarkowanym do szybkiego nurcie, ale występuje także w starorzeczach, zbiornikach zaporowych i bagnistych rozlewiskach. Jest pospolity tam, gdzie jest dużo roślin wodnych, a powalone drzewa, pnie i kamienie zapewniają miejsca do wygrzewania. Samice przebywają najczęściej w głębszych i szerszych odcinkach o silniejszym nurcie, ponieważ są większe i lepiej pływają. W małych ciekach i stawach gatunek widuje się rzadko.

Zwierzęta są aktywne w dzień i wygrzewają się w grupach na pniach i kamieniach. Zaczynają jeść w połowie przedpołudnia, a potem na przemian żerują i się wygrzewają. Od połowy września jedzą mniej, ale wygrzewają się do połowy października. Zwierzęta nie wędrują daleko, lecz przenoszą się na odcinki o umiarkowanym nurcie, gdzie zimują pod wodą od końca października lub początku listopada do połowy kwietnia. Każdy osobnik korzysta z około 800 m odcinka rzeki i nie broni terytorium, ale rywalizuje o miejsca do wygrzewania, łapiąc pyskiem, wspinając się na siebie nawzajem i przepychając.

Pokarm jest bardziej zróżnicowany niż u większości pokrewnych gatunków: owady wodne i ich larwy, ślimaki, małże, raki, padlina ryb oraz rośliny wodne i glony, które stanowią około jednej trzeciej pożywienia. To, co zwierzę je, zależy od siedliska. W rzekach o piaszczystym dnie ważne są owady lądowe, które wpadły do wody, a w jeziorach o mulistym dnie zwierzęta jedzą głównie larwy ochotkowatych. Samce i młode jedzą mniej pokarmu roślinnego niż samice. Samice składają jaja na łachach piaszczystych i brzegach najwyżej 100 m od wody.

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o utrzymaniu właśnie *Graptemys ouachitensis* jest niewielka. Wymiary wody, filtrację, oświetlenie i karmienie zapożyczono więc od blisko spokrewnionego *Graptemys pseudogeographica*, który ma niemal takie same wymagania.

Trzymaj zwierzę w akwarium, dużym zbiorniku lub zamkniętym stawie na zewnątrz, a nie w zwykłym terrarium. Zbiornik musi mieć długość co najmniej pięciokrotnie większą niż długość pancerza i szerokość równą połowie długości, a część lądowa wlicza się w powierzchnię dna. Zbiornik 130 × 65 × 60 cm daje część wodną 90 × 65 cm z 35 cm wody (około 200 litrów) i część lądową 40 × 65 cm. To minimum dla samicy, a większy zbiornik jest lepszy. Samiec poradzi sobie w zbiorniku 80 × 40 cm. Burta musi wystawać co najmniej 20-25 cm ponad wodę, aby zwierzę nie mogło się wydostać.

Gatunek pochodzi z rzek, więc wodą powinien poruszać mocny filtr, a najlepiej także pompa cyrkulacyjna. Zbiorniki o nieprzezroczystych bokach dają spokój i ograniczają pływanie tam i z powrotem wzdłuż szyby. Zapewnij kryjówki w wodzie w postaci korzeni, kamieni i pni, aby zwierzę mogło się wycofać, a najlepiej także rośliny wodne. Zwierzę jest płochliwe, więc postaw zbiornik w spokojnym miejscu.

Część lądowa to miejsce do wygrzewania, na które zwierzę musi móc całkowicie wyjść i na którym musi móc wyschnąć. Zbuduj ją jako półkę lub plażę z szorstką rampą. Lampa i UVB wiszą bezpośrednio nad miejscem do wygrzewania, a miejsce to musi być na tyle duże, by wszystkie zwierzęta mogły się wygrzewać jednocześnie. Samica, która ma składać jaja, musi mieć skrzynkę z wilgotnym piaskiem lub ziemią o głębokości co najmniej 20 cm. Gatunek jest towarzyski i można go trzymać w małej grupie osobników tej samej wielkości, ale każda kolejna samica wymaga zbiornika większego o co najmniej 50 % i kilku miejsc do wygrzewania.

Zbiornik musi być zabezpieczony przed ucieczką. Staw na zewnątrz od wiosny do jesieni jest dobrym letnim lokum, jeśli jest zamknięty ogrodzeniem wkopanym w ziemię i siatką na górze chroniącą przed drapieżnikami.

Czytaj więcej: Światło i UVB Czytaj więcej: Ciepło i temperatura

TEMPERATURA

Powierzchnia miejsca do wygrzewania powinna mieć 30-35 °C, mierzone termometrem na podczerwień kilka godzin po włączeniu lamp. Użyj lampy halogenowej w głębokim kloszu z ceramiczną oprawką i umieść ją blisko świetlówki UVB. Powietrze w pomieszczeniu powinno mieć 24-28 °C, a w nocy może spaść do 20-24 °C. Na noc lampy się wyłącza.

Woda powinna mieć 22-26 °C u dorosłych i kilka stopni więcej u młodych. Użyj grzałki z plastikową osłoną i termostatem, a temperaturę wody kontroluj termometrem cyfrowym. Woda nie może być cieplejsza niż miejsce do wygrzewania, a między miejscem do wygrzewania a wodą musi być wyraźna różnica, aby zwierzę mogło samo regulować temperaturę ciała.

Zimowanie: w naturze gatunek zimuje pod wodą od końca października do połowy kwietnia. W niewoli zimowanie nie jest konieczne i zwierzę można utrzymywać aktywne przez cały rok przy tej samej temperaturze i oświetleniu. Staw na zewnątrz używa się tylko od wiosny do jesieni; na zimę zwierzę przenosi się do domu. Kontrolowane zimowanie jest tylko dla zdrowych, dobrze odżywionych, w pełni dorosłych zwierząt i wymaga doświadczenia oraz badania u weterynarza; temperatura i czas trwania nie są dla tego gatunku udokumentowane.

WILGOTNOŚĆ I WODA

Wilgotność powietrza ma niewielkie znaczenie dla żółwia wodnego; 50-80 % w pomieszczeniu jest odpowiednie. Decydująca jest czystość wody: gatunek jest wrażliwy, a brudna lub słabo natleniona woda powoduje grzybicze infekcje pancerza.

Zwierzę je i wydala w wodzie, więc woda szybko się obciąża. Używaj wydajnego filtra i podmieniaj około 30 % wody co tydzień lub co dwa tygodnie; sam filtr nie wystarczy. Po karmieniu usuwaj resztki pokarmu siatką. Karmienie w osobnym pojemniku pozwala utrzymać główny zbiornik w większej czystości.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

Woda jest miejscem życia zwierzęcia, więc musi być głęboka, czysta, dobrze natleniona i ciepła. Głębokość wody wynosi 30-40 cm dla dorosłych, a temperatura 22-26 °C (patrz Temperatura). Głęboka woda daje płochliwemu gatunkowi poczucie bezpieczeństwa. Młode mogą mieć płytszą wodę, 10-15 cm, ale szybko rosną.

Filtr musi być wydajny, najlepiej zewnętrzny filtr kubełkowy przeznaczony na co najmniej 2-3-krotność objętości wody. Musi filtrować zarówno mechanicznie, jak i biologicznie, a przepływ powinien wprawiać wodę w ruch. Filtry podżwirowe, małe filtry wewnętrzne i filtry kaskadowe nie nadają się dla dorosłego zwierzęcia. Czyść filtr co najmniej raz w miesiącu w wodzie ze zbiornika, a nie z kranu, aby zachować bakterie, i nigdy nie używaj mydła. Stosuj uzdatniacz wody usuwający chlor. Cały sprzęt elektryczny przy wodzie musi być podłączony przez wyłącznik różnicowoprądowy (RCD).

OŚWIETLENIE I UVB

UVB jest niezbędne: gatunek jest dzienny i wygrzewa się wiele godzin dziennie, a odpowiednia jest strefa 3. Użyj świetlówki

T5 HO z 5-6 % UVB w odbłyśniku, pokrywającej około połowy długości zbiornika i umieszczonej nad miejscem do wygrzewania, 28-33 cm nad grzbietem zwierzęcia. Szkło i plastik całkowicie blokują UVB, a gęsta siatka zatrzymuje dużą jego część. Moc świetlówki z czasem spada, więc wymieniaj ją zgodnie z zaleceniami producenta i co najmniej raz w roku.

Uzupełnij oświetlenie mocną lampą dzienną o barwie około 6.500 K. Światło powinno palić się około 12 godzin na dobę, dłużej latem (około 14 godzin) i krócej zimą (około 10 godzin). Na zewnątrz w stawie dodatkowe oświetlenie nie jest potrzebne. Nigdy nie używaj kolorowego światła.

ŻYWIENIE

Graptemys ouachitensis jest wszystkożerny i je wyłącznie w wodzie. W naturze pożywienie składa się głównie z owadów wodnych i ich larw oraz w około jednej trzeciej z pokarmu roślinnego, przede wszystkim u samic, a w mniejszym stopniu ze ślimaków, małży, raków i padliny ryb. Łatwo go przekarmić: zbyt dużo białka powoduje szybki wzrost, otyłość i piramidalny pancerz.

Podstawą mogą być pellety dla żółwi wodnych, uzupełniane ślimakami z muszlami, krewetkami, rakami słodkowodnymi, dżdżownicami, karaczanami, świerszczami i kawałkami chudej ryby. Unikaj tłustych ryb. Zieleninę, taką jak rzęsa wodna, moczarka, mniszek lekarski, sałata rzymska i endywia, podawaj regularnie; wrzuć ją do wody lub przymocuj klipsem. Owoce są tylko okazjonalnym przysmakiem.

Młode karm codziennie. Dorosłe karm 3-4 razy w tygodniu. Podawaj tylko tyle, ile zwierzę zje w 4-5 minut. Trzymaj w zbiorniku sepię jako źródło wapnia, wcześniej usuwając twardą spodnią część.

Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Graptemys ouachitensis jest płochliwy i wrażliwy, nurkuje przy najmniejszym niepokoju. Nie jest to zwierzę do brania na ręce: łatwo się stresuje i może ugryźć, gdy czuje się zagrożony. Karmienie pęsetą to najłagodniejsza forma kontaktu. Jeśli trzeba zwierzę podnieść, chwyć je od spodu obiema rękami i trzymaj palce z dala od głowy. Myj ręce przed kontaktem i po nim i nie pozwalaj dzieciom poniżej 5 lat brać zwierzęcia na ręce.

Zwierzęta chętnie wygrzewają się razem, ale walczą o najlepsze miejsca: kłapią pyskiem, wspinają się na siebie i przepychają. Gatunek można trzymać pojedynczo lub w małej grupie osobników tej samej wielkości, ale samice są najbardziej dominujące, więc liczba samic powinna być niewielka. Zwierzęta o bardzo różnej wielkości walczą o miejsce do wygrzewania i pokarm. Zwierzę, które pływa tam i z powrotem wzdłuż szyby, często ma za mało miejsca lub brak kryjówek.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samiec ma dłuższe pazury na przednich kończynach i dłuższy ogon, a samica jest znacznie większa i ma szerszą głowę. W naturze samce osiągają dojrzałość płciową po 2-3 latach, a samice po 6-7 latach. Samice i samce rosną równie szybko przez pierwsze trzy lata, potem wzrost u obu płci zwalnia. Wiek osiągania dojrzałości płciowej w niewoli nie jest udokumentowany.

GODY I KOPULACJA

Kopulacja odbywa się wiosną (kwiecień-maj) i jesienią (wrzesień-listopad). Samiec ustawia się nos w nos z samicą, rozkłada pazury i bębni nimi 1-14 razy po bokach jej głowy. Następnie opuszcza ciało i chwyta ją zębami za kark. Samica wybiera partnera na podstawie rysunku głowy i zapachu. Zarówno samce, jak i samice kopulują z wieloma partnerami. Zapewnij samicy przestrzeń i kryjówki, aby mogła uciec od natarczywego samca.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Samica składa 6-16 jaj w jednym zniesieniu, średnio około 10, i 2-3 zniesienia w roku, łącznie 21-48 jaj. Składanie jaj odbywa się od maja do lipca. Samica kopie w odsłoniętym piasku lub ziemi kolbowaty dołek o głębokości 10-16 cm, najczęściej tuż po zachodzie lub tuż przed wschodem słońca, składa jaja i je zakopuje. Jaja mają 34-38 mm długości i 22-26 mm szerokości i ważą 8-14 g. Zapewnij samicy na części lądowej skrzynkę z wilgotnym piaskiem lub ziemią, także gdy jest trzymana sama; bez odpowiedniego miejsca może zatrzymać jaja.

INKUBACJA

Inkubacja trwa 60-82 dni. Płeć zależy od temperatury: w około 26-28 °C wylęgają się samce, w 30 °C samice, a próg leży w okolicach 29 °C. Temperatura inkubacji zmienia także rysunek głowy. Inkubuj jaja w inkubatorze na wilgotnym, ale nie mokrym podłożu, jak u innych żółwi wodnych, i nie obracaj ich. Tuż przed wykluciem młode mogą wydawać w jajach klikające dźwięki i często pozostają dzień lub dwa w skorupce, wchłaniając żółtko.

ODCHÓW MŁODYCH

Młode są samodzielne od wyklucia; rodzice nie opiekują się ani jajami, ani młodymi. Mają 27-35 mm i te same barwy i rysunki co dorosłe, tylko wyraźniejsze. Młode potrzebują płytkiej wody, 10-15 cm, ciepłej wody przez całą dobę, wielu kryjówek, miejsca do wygrzewania, na które łatwo wejdą, UVB oraz codziennie pokarmu zwierzęcego razem z zieleniną. Jeśli trzyma się kilka młodych razem, muszą być tej samej wielkości i wszystkie muszą dostawać pokarm.

Zdrowie i częste błędy

Gatunek jest odporny, ale wrażliwy na jakość wody, więc większość problemów wynika z warunków hodowli. Waż i mierz zwierzę 1-2 razy w miesiącu i prowadź dziennik masy, apetytu i zachowania; spadek masy jest często pierwszym objawem choroby.

- Grzybicze infekcje pancerza: szare, rozszerzające się plamy przy brudnej wodzie lub zbyt małej ilości UVB. Wymagają weterynarza i poprawy wody i oświetlenia.
- Brudna i słabo natleniona woda jest najczęstszą przyczyną chorób u tego gatunku.
- Niedobór wapnia oraz choroby kości i pancerza przy zbyt małej ilości UVB lub wapnia.
- Piramidalny wzrost i otyłość przy nadmiarze białka i zbyt częstym karmieniu.
- Niewłaściwe urządzenie zbiornika bez części lądowej lub bez kryjówek, gdzie zwierzę nie może wyjść z wody ani się schować.

Wszystkie gady mogą być bezobjawowymi nosicielami *Salmonella*. Myj ręce przed kontaktem i po kontakcie ze zwierzęciem, wodą i sprzętem. Po ugryzieniu ranę należy płukać pod bieżącą wodą przez około pięć minut i oczyścić. Zgłoś się do weterynarza doświadczonego w leczeniu gadów, jeśli zwierzę traci na wadze, nie je, oddycha z otwartym pyskiem, ma opuchnięte oczy lub pływa krzywo.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.